

OSLO CoT Slim Ruimtelijk Plannen: Thematische werkgroep 4

Welkom!

Donderdag 1 februari 2024 Virtuele werkgroep – Microsoft Teams

We starten om 09:05

Praktische afspraken

Geluid van het publiek is standaard **gedempt**.

Gebruik het **handje** als je iets wilt zeggen.
Interactie wordt aangemoedigd!

Vragen, opmerkingen en voorstellen kunnen via de chatfunctie meegedeeld worden. Interactie wordt aangemoedigd!

ja/nee vragen kunnen beantwoord worden via de chat:

> Akkoord = +1 Niet akkoord = - 1 Onverschillig = 0

Doel van vandaag

Voorstelling van de aanpassingen aan het datamodel, bespreking van de codelijsten en introductie van de publieke review periode.

Samenvatting van de derde thematische werkgroep

Presentatie en discussie over aanpassingen datamodel

Bespreking van het huiswerk omtrent de codelijsten

Agenda

09u05 - 09u10	Welkom en agenda
09u10 - 09u20	Aanleiding en context
09u20 - 09u25	Samenvatting vorige werkgroep
09u25 - 09u30	Wie is wie?
09u30 - 09u35	Overzicht van de aanpassingen
09u35 - 10u00	Doorlopen van het model adhv een datavoorbeeld
10u00 - 10u30	Bespreking codelijsten ruimtelijke indicatoren
10u30 - 10u45	Pauze
10u45 - 11u30	Bespreking codelijsten schaalniveaus
11u30 - 11u45	Q&A en volgende stappen

Aanleiding en Context

Waarom Slim Ruimtelijk Plannen?

Uitdagingen

- De grote druk op bebouwde en open ruimte
- Datagedreven beleid, werking en dienstverlening

Waarom OSLO?

Interoperabiliteit

De mogelijkheid van verschillende autonome organisaties of systemen om met elkaar te communiceren en samen te werken

Doel van het traject

Een semantisch framework voor data-uitwisseling rond het thema Slim Ruimtelijk Plannen

Ontwikkel een duurzaam applicatieprofiel en vocabularium voor Slim Ruimtelijk Plannen

We volgen de OSLO methodiek, wat betekent dat:

We starten van use cases

We definiëren zelf zaken waar nodig

We aligneren zoveel mogelijk met bestaande standaarden

Use cases - Business werkgroep

Als ...

- Burger
- Bouwheer
- Architect
- Ruimtelijk planner
- Beleidsmedewerker
- Omgevingsambtenaar
- Vergunningverlener
- Handhaver
- Hulpverlener
- Adviserende instantie bij een bouwproject
- ...

wil ik ...

- Inzicht krijgen in
 - De overschotten en tekorten van voorzieningen in een omgeving.
 - De ruimtelijke kenmerken van een buurt, op verschillende, samenvoegbare schaalniveaus.
 - Het efficiënt gebruik van ruimte in de stad (ruimtelijk rendement).
- De impact simuleren van
 - Een of meerdere bouwprojecten op de ruimtelijke kenmerken van een buurt.
 - Nieuwe inwoners op bestaande voorzieningen in een buurt.
- De impact van het gevoerde beleid evalueren door
 - Profieltaarten van wijken te vergelijken doorheen de tijd.
 - Analyse van objectieve en subjectieve ruimtelijke indicatoren.
- Enkele ruimtelijke indicatoren van de stad vergelijken met andere steden.

Scoping

Als ...

- Burger
- Bouwheer
- Architect
- Ruimtelijk planner
- Beleidsmedewerker
- Omgevingsambtenaar
- Vergunningverlener
- Handhaver
- Hulpverlener
- Adviserende instantie bij een bouwproject
- ...

wil ik ...

- Inzicht krijgen in
 - De overschotten en tekorten van voorzieningen in een omgeving.
 - De ruimtelijke kenmerken van een buurt, op verschillende, samenvoegbare schaalniveaus.
 - Het efficiënt gebruik van ruimte in de stad (ruimtelijk rendement).
- De impact simuleren van
 - Een of meerdere bouwprojecten op de ruimtelijke kenmerken van een buurt.
 - Nieuwe inwoners op bestaande voorzieningen in een buurt.
- De impact van het gevoerde beleid evalueren door
 - Profieltaarten van wijken te vergelijken doorheen de tijd.
 - Analyse van objectieve en subjectieve ruimtelijke indicatoren.
- Enkele ruimtelijke indicatoren van de stad vergelijken met andere steden.

Tijdlijn City of Things trajecten

VLOCA Slim Ruimtelijk Plannen

Focus op voorzieningen

OSLO Slim Ruimtelijk Plannen

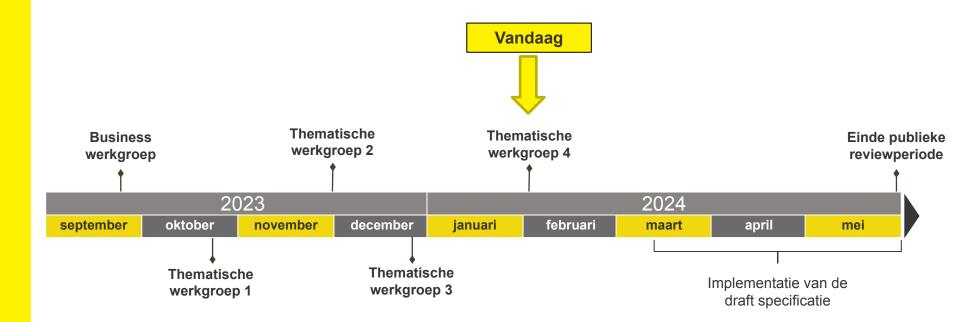
Focus op bouwfysische indicatoren & schaalniveaus

6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6

2023 2024 2025

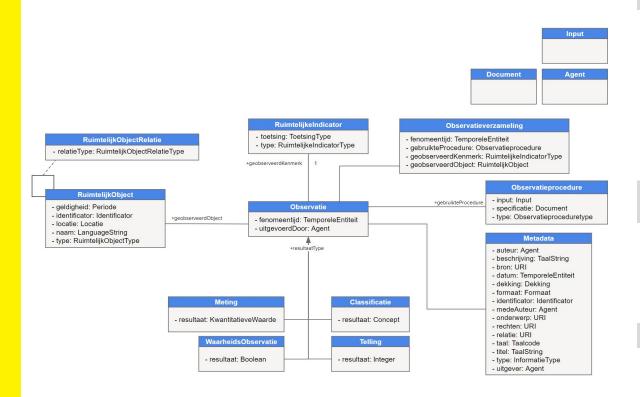
OSLO tijdslijn

Samenvatting vorige werkgroep

Samenvatting vorige werkgroep

Overzicht wijzigingen

- Geldigheid toegevoegd aan het Ruimtelijk Object
- Observatieverzameling toegevoegd
- Toetsing toegevoegd
- Klasse RuimtelijkelndicatorType hernoemd naar Ruimtelijkelndicator

Datavoorbeelden o.b.v. Provincies in Cijfers

- Waarheidsobservatie (vgl. Aalst met Oost-Vlaamse gemiddelde)
- Observatieverzameling (vgl. Aalst over de laatste 5 jaar)

Bespreking codelijsten

- Ruimtelijke indicator types
- Ruimtelijke object types

Situering van het datamodel

De totale oppervlakte van de Ruwe data gemeente Aalst is 7866 ha. Een bepaald gebied van 1m² in de gemeente Aalst is verhard. Focus van OSLO SRP De verharde oppervlakte van Ruimtelijke indicatoren de gemeente Aalst is 1874 ha. De verhardingsgraad van de Ruimtelijke indicatoren gemeente Aalst is 23,8%. Op basis van verschillende ruimtelijke indicatoren wordt er Ruimtelijke plannen een ruimtelijk structuurplan voor de gemeente Aalst uitgewerkt.

Wie is wie?

Wie is wie?

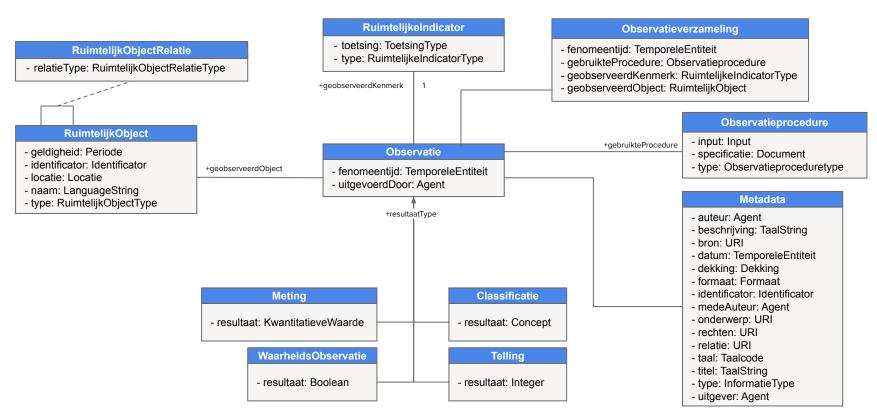
Overzicht van de aanpassingen

Vorige versie van het datamodel

Document Agent

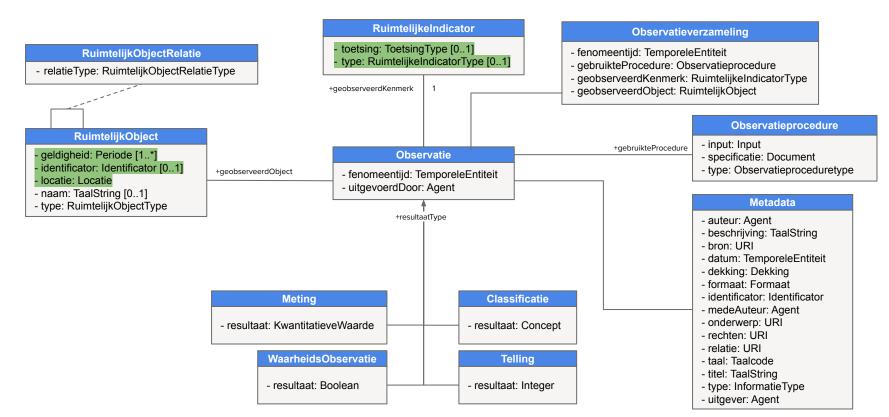
Input

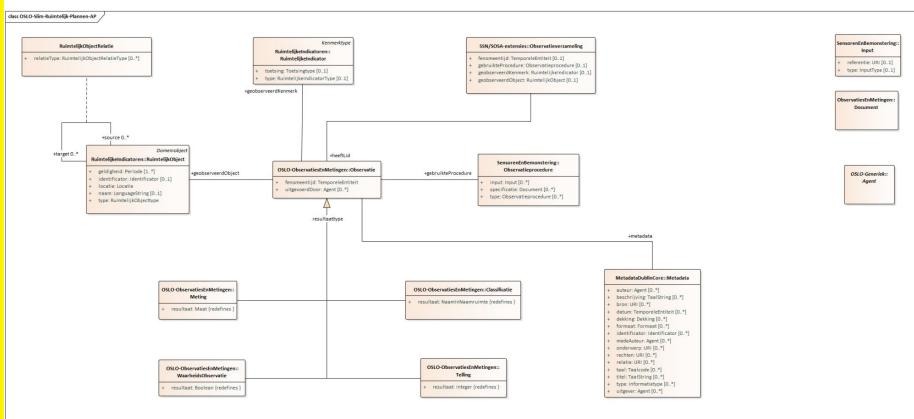
Aanpassingen kardinaliteiten

Document Agent

Input

Datamodel

Het volledige model

Aandachtspunten

Algemene feedback:

- Wat is er niet duidelijk aan het model?
- Welk verband is niet correct gevat in het model?
- Schiet het model nog ergens tekort?
- Is er een bepaald attribuut of klasse fout verwoord?

Staan alle kardinaliteiten juist?

[x .. y]

- x: ondergrens
 - 0: optioneel attribuut
 - 1: verplicht attribuut
- y: bovengrens
 - o 1: maximaal 1 waarde
 - *: meerdere waardes

Voor alle attributen waar niets naast staat: [1..1]

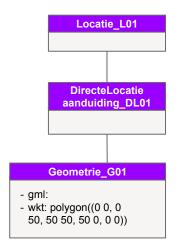
Ingevuld voorbeeld

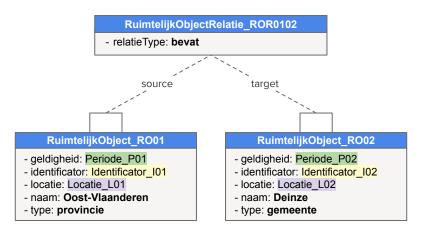
Periode P01

- begin: 21/12/2017
- einde:

Identificator I01

- gestructureerdeldentificator:
- identificator: 40000
- toegekendDoor:
- toegekendDoorString: NIS
- toegekendOp:

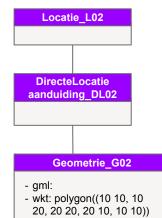
Periode P02

- begin: 11/07/2017

- einde:

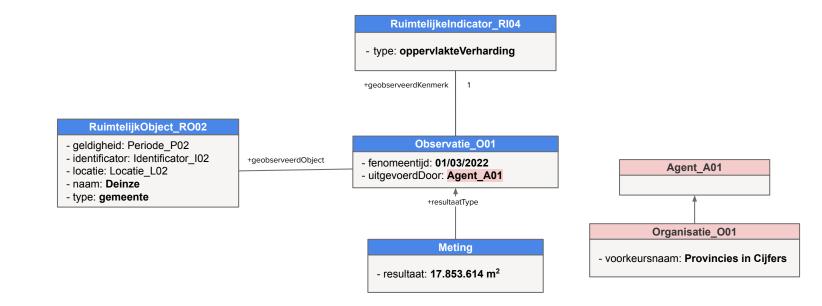
Identificator_I02

- gestructureerdeldentificator:
- identificator: 44083
- toegekendDoor:
- toegekendDoorString: NIS
- toegekendOp:

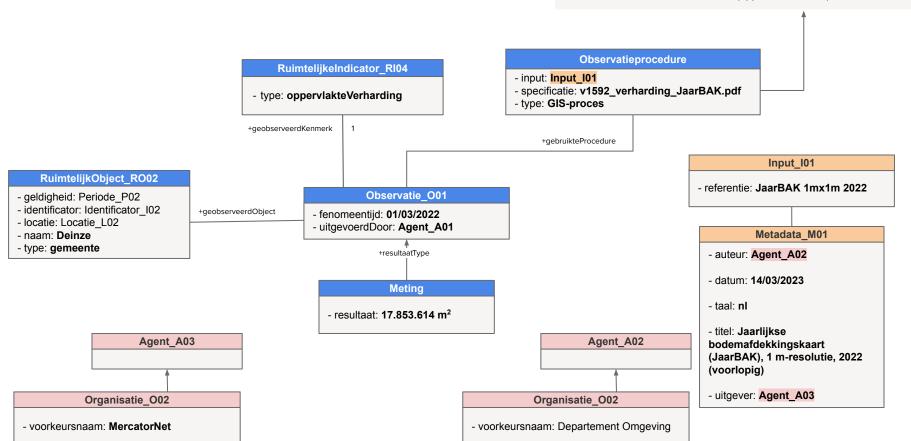

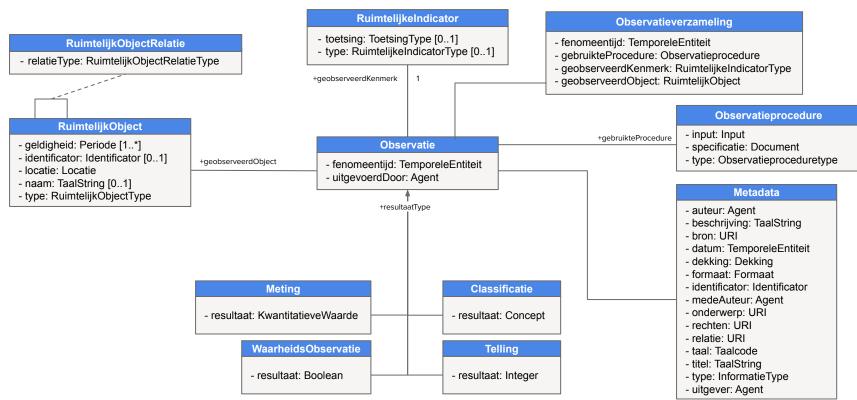
"Via een **GIS-proces** werden de Vlaanderen dekkende rasterbestanden (JaarBAK) van 1m x 1m en verhardingswaarden 1 (verhard) of 0 (onverhard), in combinatie met vectorbestanden van statistische sectoren (versie 2020), omgezet naar statistische waarden (oppervlaktes in m²)."

Het datamodel

Document Agent

Input

Codelijsten

Huiswerk - Codelijsten

OPDRACHT: Herzien van twee samengestelde codelijsten (i.e., voor schaalniveaus & ruimtelijke indicatoren)

Verkregen input:

Intercommunale Leiedal

Stad Antwerpen

Provincie
West-Vlaanderen

Departement Omgeving

Stad Gent

Bespreking - Plan van aanpak

- 1. Mondelinge discussies
- 2. Goedkeuring door stemming:

DOEL: Consensus bereiken over de codelijsten

Codelijst ruimtelijke indicatoren

RuimtelijkelndicatorType

verhardingsgraad

bebouwingsgraad

vloer-terrein-index

open-space-ratio

woondichtheid

inwonersdichtheid

huishoudensdichtheid

perceeldichtheid

adresdichtheid

woningtypemix

gemiddeld-aantal-bouwlagen

gemiddelde-bouwhoogte

aemiddeld-bouwvolume

functiemix

functiewerving-wonen

doorwaadbaarheid

ruimtebeslag

ruimtebeslag-risico

harde-bestemmingen

publieke-eigendommen

boomkruindekking

knooppuntwaarde

voorzieningenniveau

MOBI-score

ruimtelijk-kwetsbaar-gebied

gemiddelde-bouwjaar

gemiddelde-inwonersleeftijd

Afgeklopte definities: groen

Definities die verder besproken moeten worden: oranje

- verhardingsgraad/bodemafdekking
- harde-bestemmingen
- zachte-bestemmingen
- overstromingsgebied pluviaal
- overstromingsgebied fluviaal
- overstromingsgebied vanuit zee
- ...

Voorgestelde indicatoren om aan de lijst toe te voegen:

•

Verhardingsgraad vs. bodemafdekking?

Verhardingsgraad

Oude definitie

 Verhouding van de oppervlakte van alle verhardingen en gebouwen op een terrein gedeeld door de totale oppervlakte van dat terrein.

Nieuwe definitie

 Verhouding van de oppervlakte van alle verhardingen op een terrein gedeeld door de totale oppervlakte van dat terrein.

Bodemafdekking

Definitie

 Verharding wordt uitgedrukt als de oppervlakte waarvan de aard en/of toestand van het bodemoppervlak gewijzigd is door het aanbrengen van artificiële, (semi-)ondoorlaatbare materialen waardoor essentiële ecosysteemfuncties van de bodem verloren gaan. In de praktijk gaat het vooral om gebouwen, wegen en parkeerterreinen.

Harde en zachte bestemmingen

Harde bestemmingen

Oude definitie

 Verhouding van de som van oppervlakten van de bestemmingen voor wonen, recreatie, industrie (binnen de poorten), bepaalde <u>categorieën</u> uit overig groen en bepaalde <u>categorieën</u> uit overige <u>binnen een gebied</u>.

Nieuwe definitie

 De som van oppervlakten van de bestemmingen voor wonen, recreatie, industrie (binnen <u>en buiten</u> de poorten), bepaalde bestemmingen uit overig groen en bepaalde bestemmingen uit overige.

Zachte bestemmingen

Definitie

 Gebied dat dient om open ruimte te beschermen. Voorbeelden van zachte bestemmingen zijn landbouw, bos, overig groen, natuur of reservaat.

Overstromingsgevoelig gebied pluviaal

Definitie

 Verhouding van de oppervlakte van overstromingsgevoelig gebied als gevolg van lokale intense neerslag ten opzichte van de totale oppervlakte van een gebied.

Overstromingsgevoelig gebied fluviaal

Definitie

 Verhouding van de oppervlakte van overstromingsgevoelig gebied als gevolg van grotere rivieren die buiten de oevers treden ten opzichte van de totale oppervlakte van een gebied.

Overstromingsgevoelig gebied vanuit zee

Definitie

• Verhouding van de oppervlakte van overstromingsgevoelig gebied als gevolg van stormopzet op zee ten opzichte van de totale oppervlakte van een gebied.

Hebben jullie verdere opmerkingen of toevoegingen omtrent **ruimtelijke indicatoren**?

Codelijst schaalniveaus

RuimtelijkObjectType

gebied

gewest

provincie

arrondissement

gemeente

referentieregio

wijk

statistische-sector

raster

hexagon

buurt

bruto-bouwblok

netto-bouwblok

netto-bouwblok-bebouwd

netto-bouwblok-onbebouwd

openbaar-domein

wegbaan

perceel

gebouw

bestemmingscategorie

stedelijk-gebied

buitengebied

deelruimte

ruimtelijk-samenhangend-geheel

deelgemeente

Afgeklopte definities: groen

Definities die out of scope zijn gevallen: rood

Definities die verder besproken moeten worden: oranje

- gebied
- netto bouwblok
- ruimtelijk samenhangend geheel

Voorgestelde schaalniveaus om aan de lijst toe te voegen:

· ...

Gebied

Definitie

Afgebakende ruimte. Een gebied kan je op verschillende manieren indelen: administratief, intergemeentelijk, statistisch, uniform, stedenbouwkundig, beleidsmatig...

Opmerking

- Is een gebied (binnen dezelfde afbakeningsmethode) ook niet per definitie niet-overlappend?
- Sommige gebiedsindelingen zijn een aggregatie van een kleinere gebiedsindeling (bv. 'wijken' zijn een samenvoeging van 'statistische sectoren' die op hun beurt een samenvoeging zijn van 'bouwblokken', hoewel statistische soms ook bouwblokken doorsnijden, en bouwblokken zijn een samenvoeging van 'kadastrale percelen'). Verder staan sommige gebiedsindelingen los van deze 'administratieve indelingen', bijvoorbeeld de postzones.
 - Aangezien bouwblokken statistisch kunnen doorsnijden, kan dit meegenomen worden in de bouwblok-opmaak.
 - Kadastrale percelen zijn eventueel min de spoorwegberm en openbare wegenis.
- Moeten gebiedsafbakeningen aansluitend en gebieds/gemeente-dekkend zijn (bv. winkelgebieden zijn maar losse gebieden/linten binnen een gemeente)?

Netto-bouwblok

Oude definitie

 Een bouwblok is een verzameling van aan elkaar grenzende percelen, omringd door infrastructuur (wegbaan), gelegen in woongebied. <u>Het is een</u> <u>stedenbouwkundige figuur, een bouwsteen van de stad die in die in grote mate</u> <u>het weefsel bepaalt.</u>

Nieuwe definitie

• Een bouwblok is een verzameling van aan elkaar grenzende percelen, omringd door infrastructuur (wegbaan), gelegen in woongebied.

Ruimtelijk samenhangend geheel

Definitie (Dept. Omgeving)

• Een ruimtelijk samenhangend geheel wordt gekenmerkt door een eigen verschijningsvorm en structuur, die vaak verschillend zijn van de verschijningsvorm en/of de structuur van het omliggende. Door deze eigenheid of identiteit is het ruimtelijk samenhangend geheel duidelijk lokaliseerbaar in de ruimte. De aanduiding van een ruimtelijk samenhangend geheel is afhankelijk van het doel en de schaal van het onderzoek. Voorbeelden van ruimtelijk samenhangende gehelen zijn een historische dorpskern, een nieuwbouwwijk, een stationsbuurt.

Definitie (Stad Gent)

• Een ruimtelijk geheel is een verzameling van bouwblokken die een logisch geheel vormen, doorgaans omdat zij afgebakend zijn door een barrière. Zo'n barrière kan een spoorweg, een waterweg of een drukke invalsweg zijn, maar ook de denkbeeldige grens tussen bouwblokken met andere morfologische karakteristieken, zoals een overgang van bouwblokken met gesloten bebouwing naar bouwblokken met meer halfopen of open bebouwing - zie ook buurt.

Bestemmingscategorie

Oude definitie

 Een bestemming is een door de overheid voorgenomen landgebruik op een grond. Een bestemming is voorzien in een goedgekeurd plan (bijvoorbeeld gewestplan, ruimtelijk uitvoeringsplan) via stedenbouwkundige voorschriften. Bestemmingscategorieën groeperen gelijkaardige bestemmingen. De ruimteboekhouding monitort de vastgestelde bestemmingen. De ruimtebegroting geeft kwantitatief inzicht in toekomstige wijzigingen in bestemming.

Nieuwe definitie

• Een bestemming is een door de overheid voorgenomen landgebruik op een grond. Een bestemming is voorzien in een goedgekeurd ruimtelijk verordenend plan (bijvoorbeeld gewestplan, ruimtelijk uitvoeringsplan, ...) via stedenbouwkundige voorschriften. Bestemmingscategorieën groeperen gelijkaardige bestemmingen volgens een bepaalde logica.

Hebben jullie verdere opmerkingen of toevoegingen omtrent **schaalniveaus**?

Naam van het traject

Een gepaste naam voor de standaard

Suggesties:

- Ruimtelijk Plannen?
- Ruimtelijke Indicatoren?
- Ruimtelijke Kenmerken?
- Ruimtelijke Analyse?
- Ruimtelijke Informatie?
- Gebiedsanalyse?
- ..

Houd er rekening mee dat er vervolgtrajecten kunnen komen die mogelijks een bredere scope hebben dan de initiële scope (bouwfysische indicatoren).

Q&A en Next Steps

Publieke review

- Deze periode gaat van start zodra de input van TW4 is geïncorporeerd, de interne kwaliteitscontroles zijn afgerond en goedkeuring van het kernteam voor de publicatie is bemachtigd.
- Alle stakeholders zullen vanaf deze startdatum <u>drie maand</u> de tijd hebben om het model te testen, analyseren en bekritiseren.
- Het model is beschikbaar in HTML formaat met alle klassen, attributen, etc., om deze review te vergemakkelijken.
- Feedback capteren we zoals altijd <u>via GitHub</u>. We maken issues aan voor bepaalde zaken, gelieve hierop te reageren en input te bezorgen.
- Verdere details over deze periode zullen via mail worden gecommuniceerd bij de aanvang.

Feedback data.vlaanderen - Voorbeeld

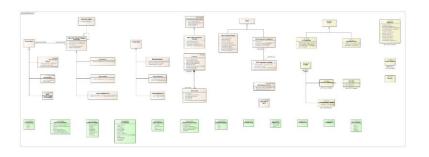
Overzicht

In dit document wordt correct gebruik van de volgende entiteiten toegelicht:

Aankooplijn	Activiteit	adres	Agent	Bezoekersgebied	Domeinobject
Druktekenmerk	Druktemeting	Gebeurtenis	Handelszaak	Kenmerktype	
Locatie	Observatie	ObservatieContext	Omgevingskenmerk		
OmgevingsObservatie	Organisatie	Persoon	Product	Transactie	
Verblijfplaats	Verkeersobject	Verkoopkenmerk	Verkoopmeting	Vestiging	

In dit document worden de volgende datatypes toegelicht:

| Contactpunt | DirecteLocatieAanduiding | Geometrie | Identificator | Indirecte Locatie Aanduiding | Locatie | Monetair | Organisatieprofiel | Profiel | Schema | Socio-demografisch Profiel | Taalstring | TemporeleEntiteit |

Product

Beschrijving

Elke aangeboden product of dienst.

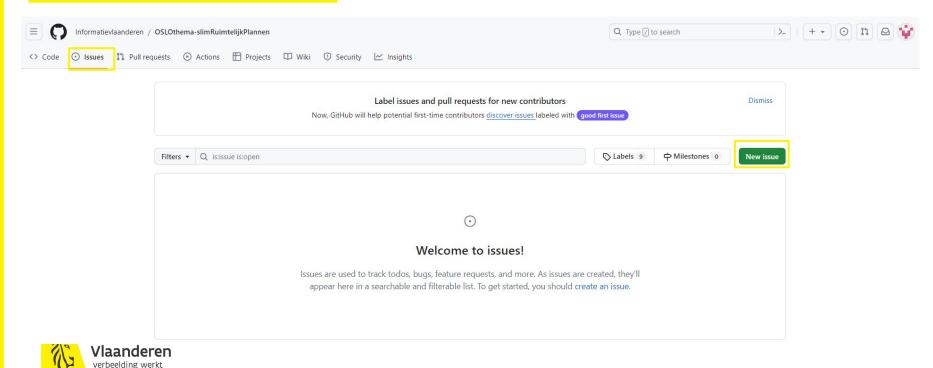
Eigenschappen

Voor deze entiteit zijn de volgende eigenschappen gedefinieerd: <u>eenheidsprijs</u>, <u>productBeschrijving</u>, <u>productCategorie</u>, <u>productID</u>.

Eigenschap	Verwacht Type	Kardinaliteit	Beschrijving	Gebruik	Codelijst
<u>eenheidsprijs</u>	<u>Monetair</u>	1_*	Prijs van één eenheid van het product.		
productBeschrijving	<u>String</u>	01	Beschrijving van het product.		
productCategorie	<u>ProductcategorieType</u>	0*	Categorie van het product.		
productID	Identificator	1	Unieke identificator van het product.		

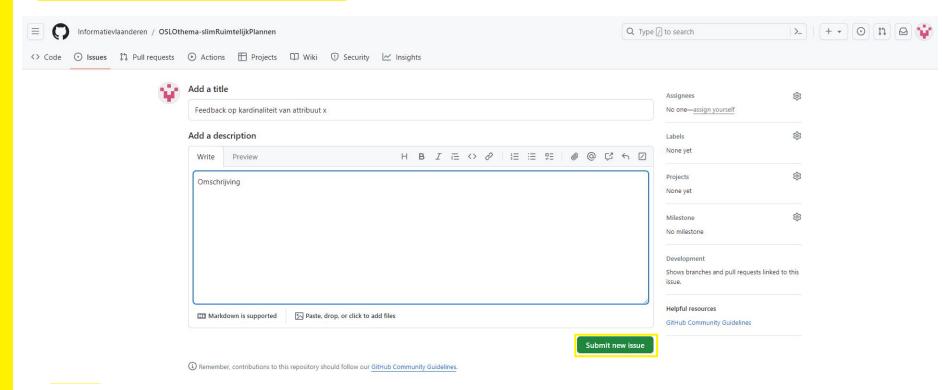
Feedback bezorgen via GitHub

Klik hier om feedback te bezorgen

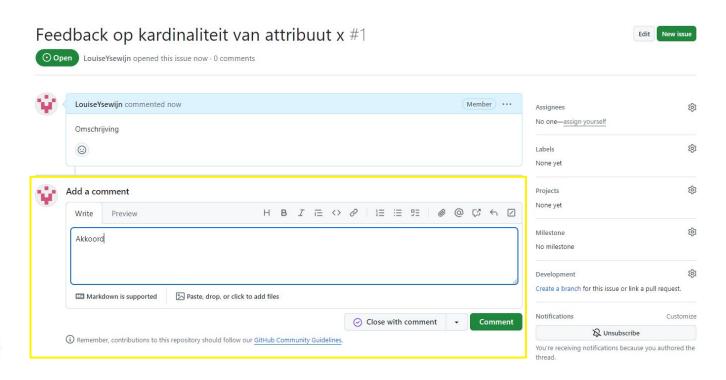
Feedback bezorgen via GitHub

Klik hier om feedback te bezorgen

Reageren op feedback via GitHub

Klik hier om feedback te bezorgen

Meer informatie te vinden op data.vlaanderen.be

Standaardenregister

BEKIJK DE STATUS VAN DE STANDAARDEN

Vocabularia

ONTDEK DE VOCABULARIA

Applicatieprofielen

GA AAN DE SLAG MET ONZE APPLICATIEPROFIELEN

Handleidingen

ONTDEK ONZE PROFIELGEBASEERDE HANDLEIDINGEN

Opleidingen

VOLG EEN VAN ONZE OPLEIDINGEN

OSLO Services

ONTDEK HOE WIJ JOU KUNNEN ONDERSTEUNEN

Proces & methode

HOE ONTWIKKEL IK EEN DATASTANDAARD?

Ondersteunende tools & technische afspraken

VOOR DE DEVELOPERS

Thema Openbaar Domein

ONTDEK DE INFORMATIEMODELLEN VOOR HET INVENTARISEREN VAN HET OPENBAAR DOMEIN

Thema Wegen & Verkeer

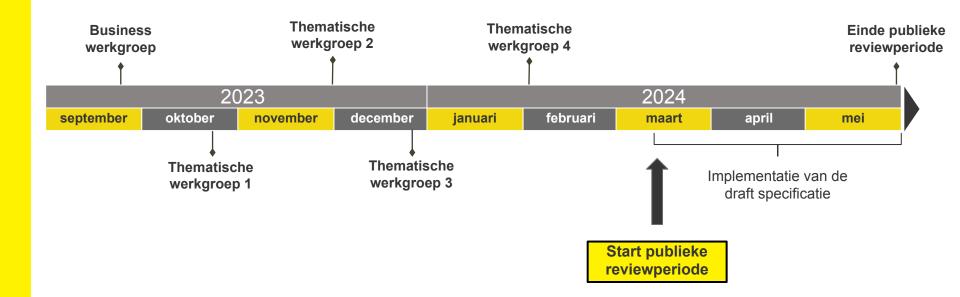
ONTDEK DE INFORMATIEMODELLEN VOOR HET BEHEER VAN WEGINFRASTRUCTUUR EN VERKEERSSTROMEN

Aan de slag met Linked Data

ONDERSTEUNING VOOR DEVELOPERS
VANUIT ABB EN DIGITAAL VLAANDEREN

OSLO-STEPS

OSLO tijdslijn

Meer informatie te vinden op data.vlaanderen.be

Feedback & Samenwerking OSLO

Feedback kan per e-mail worden gegeven aan de volgende personen:

- digitaal.vlaanderen@vlaanderen.be
- laurens.vercauteren@vlaanderen.be
- <u>louise.ysewijn@vlaanderen.be</u>
- vincent.feremans@vlaanderen.be

Feedback/input kan gegeven worden via GitHub:

https://github.com/Informatievlaandere n/OSLOthema-slimRuimtelijkPlannen

Via het aanmaken van issues

Meer informatie

<u>Verslagen en powerpoints</u> van OSLO Slim Ruimtelijk Plannen

Projectpagina Slim Ruimtelijk Plannen

Bedankt

